

1/23

Yeryüzünü vatan bilen insana....

Topboğazından Antakya'ya doğru giderken Hatay Havalimanı'na gelmeden hemen önce Ovakent Mahallesinden geçersiniz. Bir zamanlar Belde belediyesi olan Ovakent artık bir mahalle. Bu kitabın ilk satırlarını yazarına Ovakent'i anlatarak başlatan ise ilk kahramanlarımız Aman ve Mubariz'in orada yaşamalarından başka bir şey değil aslında. Yoksa Antakyalılar bile bu "eski belde" mahallenin varlığından ne kadar haberdarlardır bilemem.

Ovakent'ten ilk geçerken sarıklı geleneksel Afgan kıyafetli insanları gördüğümde başlamıştı merakım. O yıllarda buna şaşırmak doğaldı. Antakya'yı çok sevdiğimden mi bilmiyorum. Ovakent ve Antakyayı o yüzden seçtim. 6 Şubat depreminde yerle bir oldu Ovakent.

1983 yılında Afganistan iç savaşından kaçıp Türkiye'ye sığınan Özbek ve Türkmenler için kuruldu Ovakent. Halkının çoğunluğu değil neredeyse tamamı Afganlar olan Ovakent, ilerleyen zamanla Hatay'ın her misafirine kucak açan fakir bir mahallesi oldu. Güzel şehrim Antakya'nın (gönlüm Antakyalı kendim değil) yuva olmaya devam ettiği en son misafirleri de pek tabiki Suriye iç savaşından kaçan mülteciler olmuştu. Aman ve Mubariz Afganistan'dan ilk gelen kafilenin iki üyesiydi.

İlk olarak Sovyetler Birlięi'nin Afganistan işgali sırasında, dönemin Türk hükümeti birçoğu Özbek ve Türkmen olan 170 aileyi Afganistan'dan getirerek Ovakent'e yerleştirmişti.Kahramanlarımız Aman ve Mubariz bu göç yolunda tanıştı ilk. Göç yolu dostluğu hiç bir şeye benzemez derdi Aman.

Agha Mir'in en büyük oğlu Aman. Belh'ten yola çıktığında 8 yaşında bir çocuktur. Horasan'ın Belh şehrinde doğup Konya'da yeryüzünde son durağını bulan Mevlana'dan 800 yıl sonra Anadolu'ya çıkan bir yol daha. Aman'ın en övündüğü her gördüğüne Ben Mevlana'nın hemşehrisiyim dediğı, Konyalı mısın dediklerinde sinirlenip peh deyip anlatmaya başladığı hikayeleri sayamam bile size.

Aman Mir. Pek tabiki Türkiye'ye geldikten sonra sülalelerinin ismini soyadı olarak aldı aile kendisine.Dedesinin ismini vermişlerdi ona. Bu ismin ne kadar güzel ve özel olduğunu Aman bile 20'li yaşlarına kadar fark etmemişti. Aman Urduca barış demekti, Mir de Rusça barış demekti. Bir savaştan, iç savaştan, bitmek bilmeyen bir savaştan bahsedeceksek ilk aklımıza gelecek olan Afganistan'dan çıkıp gelen kahramanımızın adı da barıştı soyadı da barış....Ne güzel olurdu insanın adı da barış olsun soyadı da barış yeryüzünde. Oysa hep savaştı insan, hep öldü, hep öldürdü insan, yok etti insan. Bakın yeryüzünü, yegane vatanını ,yok ediyor insan.

Size ilerde Mübariz'in anlatacağı göç yolu hikayemizi sonraya bırakıp; Aman'dan biraz daha bahsedeyim. Güç bela Türkçe'yi

öğrendi Aman ve ilkokuldan sonrada imam hatip lisesine yazdırdılar. Liseden mezun olur olmazda askere gitti. İmam Hatip mezunu olmanın henüz sadece imamlık mesleğine kapı açtığı yıllarda imam oldu. Diyanet İşleri'nde Farsça bilen nadide imamlarından biri oldu demek istedim aslında. Göç yolu bitipte yeni vatanına düşen bu çiçekler hep böyle güzel açar. Çünkü karıştıkça, yeryüzünde dolaştıkça kültürden kültüre karıştıkça güzelleşir, gelişir insan. Anadolum da böyle güzel işte. Karıştıkça deyince ilk akla Anadolu gelmez mi? Genetik mühendislerinin genleri belli bölgelerle eşleştirmeye başladıklarında sıra Anadolu'ya geldiğinde "orada her şey var" deyip Anadolu'yu gen havuzu olarak nitelemeleri boşa değil tabiki.

Hangi köyüne gittiyse Anadolu'nun sevilmedi Aman. Askerden gelir gelmez, Ovakentli diğer Özbek ailerinden birinin kızı olan Samina'yla evlendiler. En sonunda ikinci vatanım dediği Ovakent'e dönene kadar köylü şikayet etti, Aman sürüldü. Anadolu'yu tanıdı sevdi aşık oldu Aman böylece. Yol öğretir insana. Uşak Eşme'de başladı 4 köyde 6'şar aydan 2 yıl durabildi. Kızılırmak'ın döküldüğü Bafra'ya Samsun'a gitti, Çorum'un merkez köylerinde çalıştı. Amasya'da çalıştı. Mersin'in Toroslar'ın üstünde kurulu Mut ilçesinde, Fırat'ın kıyısında kelaynak kuşlarıyla meşhur Urfa Birecik ve Gaziantep'ten sonra Hatay'a tayin oldu, atandığı Hassa'da 4 yıl çalıştıktan sonra da Ovakent'e geldi yerleşti. Hiç çocukları olmadı Aman ile Samina'nın. Ovakent'e yerleştikleri ilk yıld, Hatay'da

Devlet Hastanesine gittiği bir günde karşıdan karşıya geçerken trafik kazasında öldü Samina. Aman tek başına kaldı.

Muhterem cuma cemaati diye başladı hutbesine Aman;

Güya Allah demiş ki ; resulüm sen olmazsan ben bu kainatı yaratmazdım. Neye dayanak söylüyorlar bunu; bunu söylerken Kur'an'ın ayetlerini çöpe attıklarını fark etmiyorlar mı? Bunu peygamber duyuyor olsa sözde ümmetinin ne hale geldiğini bir görse. Kur'an'ın ayetleri açıktır. Peygamberin ne olduğu ne olmadığı ortadadır. Bu dayanaksız hadislerle yapılan İsa'ya Allah'ın oğlu demekle eştir.

Nasıl ki İsa'yla gönderilen mesaj bozulmuştur. Bugün de olan aynıdır. Oysa ki Kur'an sapa sağlam ayakta ve hiçbir kelimesine dokunulamıyor. Ama okuyan nerde, okuyup üstünde düşünen nerde. Adına şeyh, hoca, alim denilen üç beş çapulcu ne derse o. O din bezirganları ise hadis denilen kul sözüyle, Allah sözünü değiştiriyor.

Ayetlerden kendisine destek alırken de, ayetin yarısını alıp, anlamını değiştiriyor. Mesela ayet diyor ki "senden öncede nice peygamberler gönderdik. Bilmiyorsan alimlere sor." Şeyh ne yapıyor bakın işte ayet alimlere sorun, diyor, diye ilk kısmından bahsetmeden, müritlerine anlatıyor. Mürit kitaba bakmıyor, neden çünkü anlamak için alim olmak gerekir diyorlar. Yanlış anlarsın, dinden çıkarsın diyorlar.

Dinin anahtarları sizin elinizde mi, kapılarını siz mi tutuyorsunuz, kimden aldınız bu yetkiyi ? Oysa ki kitap çok açık. Bunların hepsi var kitapta, Kur'an'dan önce de bu böyleydi, hahamlar, papazlar Allah'ın sözünü değiştirdiler.

Yoksa böyle mi olurdu? Peygamberin konumunu Allah'ın bir altına koyup, onun altına inşa ettikleri sırayla da Allah ile kul arasında bir hiyerarşi kuruyorlar.

Oysa ki Allah ile kul arasındaki ilişki doğrudandır. Müslüman günde 40 defa bu ilişkinin nasıl olduğunu söyler. Yalnız senden isterim, yalnız sana ibadet ederim.(iyyake na budü ve iyyake nestain) diye.

İroniye bakar mısınız?

Şeyhinin arkasına geçip Allah'a karşı dua ederken ne diyor. Yalnız senden isterim. Şeyh ne iş yapıyor orda o zaman? Peygamberleri birbirine üstün tutmaya çalışmak ne kadar doğru?

Eğer biri birinden üstün tutulacaksa, İbrahim'i öven ayetlere bakalım mesela. Gösterdiği mucizelere göre değerlendireceksiniz. Mucizenin sahibi Allah'tır. Muhammed Gönlümün Sultanıdır, peygamberlerin sonuncusudur.

Peygamberler birer elçidir, aynadır. Aynada bir görüntü görünce ne güzel ayna demezsiniz. İslamın şartlarını listelemişler, İslamın ilk şartı “oku”dur. Okumadan Kur’anı anlamadan, anlamaya çalışmadan, olmaz.

İkinci şartı düşünmektir.

Ölülerin arkasından değil dirilerin yüzlerine karşı okunsun diye gönderilen bir kitabı rafa kaldırdınız. İşte halimizin sebebi budur. Allahul Alem... dedi. “Ben şimdi ne söyledim cuma hutbesinde eyvah,” diye mırıldandı Aman, şaşkın donuk biraz da öfkeli cuma cemaatinin ilk defa önüne değil de kendisine baktığını fark etti. Toparlandı kendine geldi ve son duaları edip namazı kıldırdı. Diyanetin kendisine tebliğ ettiği metinden yine ayrılmış kendi fikirlerini söylemişti Aman.

Müslümana mehdi değil Martin Luther lazım, öyle bir adam gelecek ki eline alıp Kur’an ayetlerini bu kez de cami kapılarına çakacak diyen Aman için çok da aykırı bir söylem sayılmazdı. Farklı şehirlerde defalarca karşılaştığı gibi bir cuma namazı sonrası homurtular yükselmişse cemaatten bunun ona devamı önce “Hoca efendi” diye cami çıkışında bekleyen iki üç yaşlı sonra ilçe müftüsünün telefonu belki bir tebligat, soruşturma, kınamalar birden

fazla, maaş kesme cezası ile devam edecek olaylar silsilesinin başlangıcı olacak demekti.

Aman Samina'da öldükten sonra durmayacağım buralarda deyip tekrar tayin istemişti. Yoksulluğun ve medeniyetlerin beşiği Urfa'nın en fakir mahallelerinden birinde imamlığa başlamıştı. 3 cuma önce atanmıştı, bu da dördüncü cumaydı daha. Cami çıkışı hoca peygamber senin asker arkadaşın mı hoca diye bağırdı birisi. Kamer Suresi son ayet “benim cennetim,” diyen Aman;

Askerlik değil de birgün muktedir bir hükümdarın katında dost meclisinde otururuz inşallah, dedi ve geçip gitti.

Uzatma dünya sürgünümü benim....Bu mısrayı mırıldandı. Hepten canı sıkılmıştı, “gideyim çarşıda dolaşayım, bu günkü namazları da müezzin kıldırırsın,” deyip, yürümeye devam etti. Bir tarih kitabının arasında hissedeceğiniz Urfa Çarşısı'nın sokaklarında, kuyumculardan baharatçılardan, kasaplardan, fıstıkçılardan, her türlü kıyafet satan türlü dükkanların önünden geçti, Gümrükhan'a kadar geldi. Çok seviyordu bu kalabalığın içinde kaybolmayı. Mübariz'i aradı kahve içmeye çağırırdı.

Çantasından bilgisayarını çıkardı ve yazdıklarını yeniden okumaya başladı...

Yaz.

*İlk kelimen oku, ilk kelimem yaz. Bu sayfaya düşen ilk kelime;
biriktirdiğim, beni senin etrafında döndüren bu düşünce bulutundan
düşen ilk damla. Henüz on iki yaşında aynanın karşısına geçip ben
kimim diye sorduğum ilk günden beri, sonu gelmez arayışın
hikayesi.... Ne kadar az düşünüyorsun diye sormana karşılık
düşünmeyi ibadet sayıp başladığım yolculuğun hikayesi... Size
yazmıyorum insanlar, bana gönderdiğin kitaba bir teşekkür ve
verdiğin akla.... Çıkardığın insan makamına... Bir kum tanesinin
kaç milyonda birinden gelen bir teşekkür.... Yarabbi cennette senin
cehennemde...Ben seni isterim yalnızca....*

*Yaşam dedikleri öylesine bir yanılsama ki, o kadar gerçek... Bir
tarafı zaman henüz gelmemişse o kadar kıymetli geçip gitmişse
bir o kadar anlamsız ve yalan... Beni neden yarattın? Bir
hazineydin bilinmek istedim... Bildim mi peki ? Levhi Mahfuz'da
yazılı elbet.. Bu dünyanın sırrı bitmez... Lakin sırrınla sırlanmak var
ya...*

Allah bilir, kul arar.

İman; idrakten sonra gelen düşünsel bir faaliyettir.

Aşkınla yandım. Nefsimle söndüm.... Hay....

*Sadece Tanrı'ya yazılan bir kitabın fazla satmayacağını
düşünüyorum dedi Mübariz.*

Aman yazdıklarını okurken, usulca yanaşıp karşısına oturmuştu. Belh'ten Antakya'ya göç ederken başlayan bu dostluğu tekrar söylüyorum biliyorum ama Mübariz'e söz verdim o anlatacak size sonra.

Aman bilgisayarının ekranını yavaşça kapatarak, kısık bir sesle, “Kitapların yakıldığı bir çağdan satıldığı bir çağa geçtiğimiz için seviniyoruz,” gülerek, “bu sadece benden bir iz kalsın diye yazılmış bir kitap olacak,” dedi.

Aman'ı anlatmaya başlarken boyundan, kilosundan, saçının şeklinden önce onun Yaradan'la kurduğu ilişkiyle başlamak en doğrusu olur. Keza bu onun alameti farikasıydı. Kendi varlığını Yüce Yaradanı ararken bulan bir adamdı o. Her sabah namazdan sonra, evinin bir köşesine oturur. Genellikle ocağın yanındaki eski sedir üstünde. “Gönlümü gönlünden ırma Yarabbi” diye dua eder. Sonra, Dünya'dan dışarı çıkar Güneşe, diğer gezegenlere, sistem dışına, galaksilere doğru gider, uzayın derin boşluğunda kaybolur, aklında bütün yaratılmışların görüntülerini tek tek ve hızlı bir biçimde geçirmeye çalışır, orada kaybolur birden kendini tek hücreli bir canlının bölünmesinde bulur. Oradan çoğala çoğala gider, balıklar içinde gezer, ahtapotlara selam verir,

deniz yıldızlarına imrenir, deniz atının güzelliğini kıskanır, Akdeniz'in doğu sahillerinden karaya çıkar oradan Kabe'ye varırdı. Kabe'ye bakar. Allahu Samed derdi. En sonunda da; ben neredeyim diye sorar. Ebubekir'le, Gönüller Sultanının Hicretinde devenin ayakları altından attığı kum tanelerinden biri olduğunu hayal ederdi. Sen bir kum tanesisin Aman derdi, gözleri yaşararak. Sen bir kum tanesisin. Sonra kafasını sallar.. Yok yok o kum tanesi vaktini bekler. Vakti gelince bir rüzgara takılır, bir buluta biner oradan, Akdeniz'i geçer. Anadolu'da bir bedene karışır, bir olurdu. Sen bir toz tanesi bile değilsin Aman, sen bir toz tanesi bile değilsin derdi. Kibirlendiği zamanlarda da hep bunu söyleyerek kendine gelir, tövbe ederdi. Keza, beni ateşten onu topraktan yarattın diyen şeytanın affedilmeyen günahıydı kibir. Bazen de kızar şimdi topraktan yaratılanlar da, toprağın türünden renginden olacak birbirlerine üstünlük taslıyor, Şeytan çoktan emekli olmuş olmalı, bu kadar yordakçısı varken diye söylenir dururdu.

Peygamberleri çok severdi, onların hayatlarını okur, Tevrat'ta, Yeni Ahit'te, Kur'an da geçen kıssaları birbirleriyle karşılaştırırdı. Hz. İsa onun için hep farklıydı. Hz. İsa'dan bahsederken gözleri dolar, onun Romalıların çarmihinde çektiklerini ruhunda hissederdi. Nasıralı İsa,

ayakları nasırlı İsa. Bana bu yollar seni anlatsa, bana bu gökler seni anlatsa. Ey kutlu kelime, senin geçtiğin yollarda geçebilseydim, ardın sıra yürüyebilseydim, seninle o zeytin ağacının altında oturabilseydim, olmadı o kutlu şehrin kaldırımı olabilseydim. diye başladığı tirat ikibin yıllık bir ağıt gibi dilinde dolanırdı.

Dini bir konuda yargıya varmak, bu böyledir demek yerine Allahul alem deyip konuyu kapatırdı. Ama bunu demeden önce en ufak meseleleri bile saatlerce tartışır, sorunu sonuçsuz bıraktığı için değil, birden fazla sonuç arasında seçim yapamadığı için son sözü O'na bırakırdı. Onun için Allah'ın varlığı, peygamberlerin, kitapların gerçek olup olmadıkları dahil her soru tartışılabilirdi. Diyelim ki Mekke'li Muhammed yalancı bir deli diye başladığı cümleler bir din adamının ağzından kolay duyamayacağınız tarzdaydı. Kur'an'ın temel emrinin düşünmek olduğunu iddia eder, bu konu açıldığında ne kadar az düşünüyorsunuz diye biten ayetleri arka arkaya sıralardı. İnsan düşünmeli, anlamalı, okumalı, anlamını bilmediği ayetleri günde beş defa sıralı bir şekilde okuyan mümin olamaz derdi. Keza yalnız dini kaynaklarda değil, bilimsel alanlarda da insan okumalıydı. Doğa, hayvanlar, gök sicimleri, onların arasındaki kurallar hepsi ayrı ayrı bir

ayetti. Soyu tükenmiş bir hayvan kainattan silinen bir ayet demekti.

Alim kelimesini insan için kullanırken sakınırdı. El Alim O'nun ismidir. Bilen odur, biz onun okulunun öğrencileriyiz. Bu ders bu yüzden oku diye başlar. Bilmeye çabalayan, bildiği sanan, şeytana yaklaşıp, güzeli Allahul Alem deyip, öğrenmeye çalışmaktır. Sokrates gibi tek bildiğim, hiç bir şey bilmediğim demektir. Bir de kuru ağaçlar gibi kafasında düşüncesini çevirenler var ya, meyve vermeyen kuru ağaçlar gibi, hindi gibi. Düşünür, düşünür, bir sonuca varamaz. Bilgi yazıya dökülecek, ordan başka bir akla girecek, bir gönüle sebep olacak. Can bulacak ki anlamı olsun. Yoksa sanı olarak kalır. Hiç bir değeri olmaz. derdi. Bir müslümana Kur'an mektebinin talebesi olmaktan başka onur yoktur, en sevdiği sözlerinden biriydi. Nas suresini anlatırken, bak gördün mü önce insanların rabbiyim yani öğretmeniyim diyor, neden çünkü biz Ademe eşyanın ismini öğrettik diyor Bakara'da yani sonra beni bilince melih, sonra Adem ona iman edince ilah diyor. Sonra da hannas..... Şeytanla tanışıyor insan. Ve Allah bir daha adını anmıyor. İnsanla Allah arasındaki ilişkiyi tarif ediyor sure, ah ne güzel bir şiir Nas..... İnsan demek nas, Nisa kadın, peki ya Nisan.... Nisa ile Nisan nasıl benziyor birbirine..... Kadın ile bahar

benzemez mi birbirine yahu diye kelimededen kelimeye, bağlamdan bağlama geçer, ayetleri birbirleriyle karşılaştırarak yorumlardı. Ve asla yorulmazdı düşünmekten. Öteki taraftan asla korkmazdı düşünmekten, düşünmek insanın gücüdür şeytana karşı, düşünmek insanın farkıdır, akli olmayanın günahı yoktur. Peki akli olup da kullanmayanın, şeyhinin eteğinin dibinden kafasını kaldırmayıpta iki metre önünü göremeyenin, derdi.

Kahvelerini içtikten sonra iki arkadaş; Balıklı Gölün yanından geçerek Dergah Camiine doğru ikinci namazını kılmak için yol aldılar.

Namazdan sonra Mübariz biraz daha oturalım mı dedi Aman, “gel yukarıya çıkalım.”

Ordan kol kola, kaleye doğru çıkan yolun sonunda mağaradan bozma kafeye oturarak hem Urfa’yı izledi, hem de uzun uzun sohbet ettiler.

Akşam ezanı okunmaya başlamadan hemen önce bir sis çöker, rengi değişir gök yüzünün, peygamberlerin şehrinde, balıklarda, kuşlarda bir başkadır, susar birden

şehir, içini bir huzur kaplar. Derken Dergah Camiinde Kadirilerin zikri başlar. Hu....

Erenlerin dilinde öz adıdır O'nun Hu. Nefesten gelir, nefis hatırlamazsa nefes hatırlar. Hz. İbrahim'in Nemrut tarafından ateşe atıldığı kalenin hemen altındaki kafelerden akşam ezanı okunurken Hz. İbrahimi düşündü Aman. Ateşin suya odunlarında balığa dönüştüğü günü düşündü. Hz. İbrahim'i öven ayetleri getirdi peşi sıra aklına, akıl yoluyla O'na gidenlerin öncüsü İbrahim'i.....

